

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Πρόγραμμα για τους καταναλωτές για την περίοδο 2014-2020»

(2012/C 225/17)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- υποστηρίζει τον στόχο της περαιτέρω ενίσχυσης και ανάπτυξης της προστασίας των καταναλωτών εντός της ΕΕ, ο οποίος αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς·
- είναι της γνώμης ότι δεδομένων των κινδύνων που συνδέονται με την παγκοσμιοποίηση της αλυσίδας παραγωγής, απαιτείται η ανάπτυξη μιας πιο αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ εθνικών αρχών, προκειμένου να αποφευχθεί η περίπτωση διείσδυσης στην αγορά επικίνδυνων προϊόντων και να είναι δυνατή η λήψη των απαιτούμενων μέτρων κάθε φορά που αυτό συμβαίνει·
- φρονεί ότι το κονδύλιο που έχει διατεθεί στο πρόγραμμα για την προστασία των καταναλωτών είναι ανεπαρκές. Κατά την περίοδο 2014-2020, πράγματι, η Επιτροπή συνιστά να διατεθούν στο πρόγραμμα 197 εκατ. ευρώ, ποσό εξαιρετικά χαμηλό, καθώς σε κάθε ευρωπαϊό καταναλωτή αντιστοιχούν λιγότερο από 5 λεπτά του ευρώ·
- υπογραμμίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές θα πρέπει να διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στον τομέα της προστασίας των καταναλωτών, δεδομένου ότι είναι αυτές που βρίσκονται πιο κοντά στους καταναλωτές. Καθώς οι δυνατότητες που παρέχει ο τρέχων προϋπολογισμός είναι περιορισμένες, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην υποστήριξη της περιφερειακής συνεργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να διαδραματίσει ενεργότερο ρόλο, ώστε να συμβάλει στην δημιουργία ενός δικτύου που θα επιτρέπει στις τοπικές οργανώσεις να ανταλλάσσουν ευκολότερα τις εμπειρίες τους·
- φρονεί, επίσης, ότι είναι απαραίτητο να τονίζεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο η σημασία των υλικοτεχνικών πτυχών της εκπαίδευσης με την οποία επιδιώκεται η ευαισθητοποίηση των καταναλωτών, λαμβάνοντας υπόψη την κατανομή αρμοδιοτήτων που ισχύει στην ΕΕ. Τα προγράμματα μελέτης των διαφόρων σχολικών συστημάτων χαρακτηρίζονται από μεγάλη ετερογένεια τόσο περιεχομένου όσο και της μεθοδολογίας. Θα μπορούσε να καταρτιστεί και να προταθεί εναρμονισμένο διδακτικό υλικό σχετικά με την προστασία των καταναλωτών, προσαρμοσμένο στα διάφορα σχολικά επίπεδα·
- κρίνει ότι έχει ουσιαστική σημασία να ενισχυθεί η στήριξη των ενώσεων προστασίας των καταναλωτών·
- διαπιστώνει με ανησυχία ότι ενώ η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωνε ήδη στο πρόγραμμά της για τους καταναλωτές για την περίοδο 2007-2013 ότι σκόπευε να λάβει μέτρα με σκοπό την θέσπιση μηχανισμών συλλογικής έννομης προστασίας των καταναλωτών σε περίπτωση παραβίασης των κανόνων προστασίας τους, δεν έχει ακόμη κατατεθεί καμία σχετική νομοθετική πρόταση.

Εισηγητής

ο κ. István SÉRTŐ-RADICS (HU/ADLE), Δήμαρχος της Uszka

Έγγραφο αναφοράς

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ένα πρόγραμμα για τους καταναλωτές 2014-2020

COM(2011) 707 final

I. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

1. υποστηρίζει τον πολιτικό στόχο της προώθησης της εναρμόνισης της εσωτερικής αγοράς και της βελτίωσης της λειτουργίας της προς όφελος των καταναλωτών και των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα δε των ΜΜΕ, δεδομένου ότι αυτές αποτελούν την πλειοψηφία των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων (συνιστούν ποσοστό μεγαλύτερο του 90 %). Η ΕΤΠ εξακολουθεί, ωστόσο, να υποστηρίζει τον στόχο της περαιτέρω ενίσχυσης και ανάπτυξης της προστασίας των καταναλωτών εντός της ΕΕ, ο οποίος αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς·

2. επιδοκιμάζει, συνεπώς, την πρόταση η οποία αναγνωρίζει στους πολίτες της Ένωσης, με την ιδιότητα των συνειδητοποιημένων καταναλωτών, κεντρική θέση στην ενιαία αγορά. Κατά την ΕΤΠ, αυτό θα επιτρέψει να εξασφαλιστεί ότι οι ευρωπαίοι πολίτες θα μπορούν να αξιοποιούν πλήρως το δυναμικό της ενιαίας αγοράς. Κύριοι στόχοι του προγράμματος είναι η διασφάλιση της ασφάλειας των ευρωπαίων πολιτών και η προάσπιση των οικονομικών συμφερόντων τους. Η πολιτική για τους καταναλωτές της ΕΕ υποστηρίζει και συμπληρώνει τις πολιτικές των κρατών μελών. Η κινητοποίηση της σημαντικής οικονομικής ισχύος που αντιπροσωπεύουν οι δαπάνες των καταναλωτών (56 % του ΑΕΠ της ΕΕ) θα συμβάλει σημαντικά στην υλοποίηση του στόχου της οικονομικής ανάκαμψης που έχει θέσει η Ένωση·

3. επιμένει ότι είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί η συνέχεια μεταξύ των τρεχόντων και των μελλοντικών προγραμμάτων, όπως αναφέρουν τα συμπεράσματα της ενδιάμεσης αξιολόγησης της στρατηγικής και του προγράμματος για την προστασία των καταναλωτών, στα οποία τονίζεται ότι η ευρωπαϊκή πολιτική για τους καταναλωτές αποτελεί ένα σχετικά νέο πεδίο και, κατά συνέπεια, έχει καθοριστική σημασία να διασφαλιστεί η συνέχειά της προκειμένου αυτή να είναι πλήρως αποτελεσματική·

4. φρονεί ότι το κονδύλιο που έχει διατεθεί στο πρόγραμμα για την προστασία των καταναλωτών είναι ανεπαρκές. Κατά την περίοδο 2014-2020, πράγματι, η Επιτροπή συνιστά να διατεθούν στο πρόγραμμα 197 εκατ. ευρώ, ποσό εξαιρετικά χαμηλό, καθώς σε κάθε ευρωπαϊό καταναλωτή αντιστοιχούν λιγότερο από 5 λεπτά του ευρώ·

5. σημειώνει ότι πρέπει να διασφαλιστούν σε κάθε κράτος μέλος περιώρια χειρισμών για την υπεράσπιση των εθνικών τους ιδιαίτεροτήτων σε δραστηριότητες που διαχειρίζεται και χρηματοδοτεί το κράτος σε τομείς όπως η υγιειονομική περιθάλψη και η κατάρτιση·

II. ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**Ασφάλεια**

6. είναι της γνώμης ότι οι διαφορές στον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη επιβάλλουν την τήρηση της νομοθεσίας στον τομέα της ασφάλειας των προϊόντων, η παρουσία επικίνδυνων προϊόντων στο εσωτερικό της ενιαίας αγοράς, καθώς και οι κίνδυνοι που συνδέονται με την παγκοσμιοποίηση της αλυσίδας παραγωγής απαιτούν

την ανάπτυξη μιας πιο αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ εθνικών αρχών προκειμένου να αποφευχθεί η περίπτωση διείσδυσης στην αγορά επικίνδυνων προϊόντων και να είναι δυνατή η λήψη των απαιτούμενων μέτρων κάθε φορά που αυτό συμβαίνει·

7. εκτιμά ότι οι μηχανισμοί παρακολούθησης της αγοράς, όπως το RAPEX, προσελκύουν κατά τρόπο επαρκή την προσοχή στον κατάλογο των επικίνδυνων προϊόντων, ωστόσο δεν επιτυγχάνουν την απόσυρσή τους από την αγορά με την ίδια αποτελεσματικότητα σε όλα τα κράτη μέλη. Αφενός, πρέπει να υποστηριχθούν οικονομικά η διαχείριση και η καλή λειτουργία του δικτύου RAPEX, του δικτύου συνεργασίας στον τομέα της προστασίας των καταναλωτών και των βάσεων δεδομένων των καλλυντικών προϊόντων και, αφετέρου, πρέπει να εναρμονιστούν, στο ευρωπαϊκό επίπεδο, τα διάφορα συστήματα εποπτείας διότι, στον συγκεκριμένο τομέα, εξακολουθεί να καταγράφεται περιορισμένη πρόοδος·

8. εκφράζει τη δυσaréσκειά της διότι, εξαιτίας της έλλειψης ασφάλειας, το διασυνοριακό εμπόριο εξακολουθεί να μην έχει αναπτυχθεί στο επιθυμητό επίπεδο. Το 2010, η εμπιστοσύνη στις διασυνοριακές συναλλαγές, δηλ. το ποσοστό των καταναλωτών που έδειξαν εμπιστοσύνη σε επιχειρήσεις ηλεκτρονικών πωλήσεων με έδρα ένα άλλο κράτος μέλος, ανερχόταν στο 37 %. Στην τρέχουσα οικονομική κατάσταση, έχει κεφαλαιώδη σημασία να αξιοποιείται το δυναμικό της ενιαίας αγοράς στον ανώτατο δυνατό βαθμό και, συνεπώς, θα ήταν σκόπιμο να καταβληθούν προσπάθειες, ώστε το ποσοστό αυτό να ανέλθει, μέσα στα 7 επόμενα χρόνια, στο 50 %·

9. έχει την πεποίθηση ότι οι δράσεις που έχουν αναληφθεί στο επίπεδο της ΕΕ και η συνεργασία που θα αναπτυχθεί στο πλαίσιο του δικτύου που προβλέπεται στην οδηγία για την ασφάλεια των προϊόντων, θα φέρουν καλύτερα αποτελέσματα από ό,τι μία σειρά μεμονωμένων μέτρων στο επίπεδο των κρατών μελών, δεδομένου ότι οι δράσεις και η συνεργασία αυτές θα επιτρέψουν να καλυφθεί το υπάρχον κενό στον τομέα της ενημέρωσης – χάρη π.χ. στη δυνατότητα πρόσβασης σε πληροφορίες που έχουν συλλέξει άλλες χώρες (όπως η Κίνα) – και να αποφευχθούν οι ανισότητες στο εσωτερικό της ενιαίας αγοράς. Η ΕΤΠ θεωρεί, λοιπόν, ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό να δοθεί έμφαση στη σημασία της συμμετοχής τρίτων χωρών στο ευρωπαϊκό σύστημα εποπτείας της αγοράς. Η πλειονότητα των επικίνδυνων προϊόντων και των προϊόντων κακής ποιότητας που διατίθενται στην αγορά προέρχεται από τις εν λόγω χώρες και, συνεπώς, έχει καθοριστική σημασία, για λόγους πρόληψης, να υπάρχει συνεργασία με τις αρχές τους·

Πληροφόρηση και εκπαίδευση

10. τονίζει ότι η συλλογή και η ανάλυση συγκρίσιμων δεδομένων, διαδικασία εφικτή μόνον στο επίπεδο της Ένωσης, θα επιτρέψουν τη διεξαγωγή μιας γενικής ανάλυσης της λειτουργίας της ενιαίας αγοράς και την καθιέρωση σημείων αναφοράς. Τα στοιχεία αυτά θα πρέπει, ωστόσο, να είναι επαρκώς αξιόπιστα και αντιπροσωπευτικά για να είναι δυνατή, στη συνέχεια, η αξιοποίησή τους όχι μόνον στο επίπεδο της ΕΕ, αλλά και στο εθνικό επίπεδο. Οι μελέτες κατανόησης της συμπεριφοράς των καταναλωτών που διεξάγονται στο πλαίσιο των πολιτικών αυτών και τα αντίστοιχα τεστ αποτελούν τα κατάλληλα πρακτικά μέσα χάρη στα οποία θα καταστεί δυνατή η θέσπιση πιο εξυπνης νομοθεσίας·

11. κρίνει ότι έχει ουσιαστική σημασία να ενισχυθεί η στήριξη των ενώσεων προστασίας των καταναλωτών. Κατά την ΕΤΠ, οι ενώσεις αυτές είναι οι μόνες που είναι σε θέση να εξασφαλίσουν μία ισχυρή και ενιαία εκπροσώπηση των καταναλωτών σε ευρωπαϊκή κλίμακα και να παράσχουν εναρμονισμένα δεδομένα σχετικά με τους καταναλωτές, τα οποία είναι απαραίτητα για τη λήψη ευρωπαϊκών αποφάσεων, για τα όργανα της ΕΕ και για τον διάλογο στο επίπεδο της ΕΕ.

12. φρονεί, επίσης, ότι είναι απαραίτητο να τονίζεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο η σημασία των υλικοτεχνικών πτυχών της εκπαίδευσης με την οποία επιδιώκεται η ευαισθητοποίηση των καταναλωτών, λαμβανομένης υπόψη της κατανομής αρμοδιοτήτων που ισχύει στην ΕΕ. Τα προγράμματα μελέτης των διαφόρων σχολικών συστημάτων χαρακτηρίζονται από μεγάλη ετερογένεια τόσο περιεχομένου όσο και της μεθοδολογίας. Θα μπορούσε να καταρτιστεί και να προταθεί εναρμονισμένο διδακτικό υλικό σχετικά με την προστασία των καταναλωτών, προσαρμοσμένο στα διάφορα σχολικά επίπεδα. Η ενίσχυση της εκπαίδευσης του καταναλωτή σε ενωσιακό επίπεδο θα συνέβαλε στην κατάργηση των ανισοτήτων στον συγκεκριμένο τομέα· θεωρεί επίσης σημαντικό να αποτελεί η εκπαίδευση των καταναλωτών αναπόσπαστο μέρος της διδακτέας ύλης όλων των σχολικών συστημάτων, προσαρμοσμένης στο εκάστοτε σχολικό επίπεδο. Σύμφωνα με την κατανομή των αρμοδιοτήτων στην ΕΕ, αυτό εμπίπτει στις αρμοδιότητες των κρατών μελών. Η εκπαίδευση των καταναλωτών θα είχε ικανοποιητική θέση στο σχολικό πρόγραμμα εάν η σημασία της αναγνωριζόταν σε ευρωπαϊκή κλίμακα.

13. είναι της γνώμης ότι η συνεχής κατάρτιση των υπαλλήλων των οργανώσεων καταναλωτών αποτελεί ζήτημα καίριας σημασίας, δεδομένου ότι αυτοί είναι οι πλέον κατάλληλοι για να αναλάβουν με επιτυχία το έργο της γενικής ενημέρωσης των καταναλωτών, ιδιαίτερα στην περίπτωση των σύνθετων συμβολαίων με παρόχους υπηρεσιών. Στον τομέα αυτό είναι εξαιρετικά δύσκολη η συγκέντρωση των καθηκόντων στο ευρωπαϊκό επίπεδο· τα καθήκοντα αυτά θα μπορούσαν, ωστόσο, να ανατεθούν από τις αρχές της ΕΕ στις τοπικές και περιφερειακές οργανώσεις, αυτές δε να τα εκτελούν τηρώντας πάντοτε τις ισχύουσες, στον εκάστοτε τόπο, νομοθετικές ρυθμίσεις.

14. πιστεύει, εξάλλου, ότι δεν πρέπει να λησμονείται η σημασία της κατάρτισης των υπαλλήλων των κρατικών και δημοτικών αρχών που έχουν την ευθύνη της τήρησης της νομοθεσίας στον τομέα της προστασίας των καταναλωτών. Θα ήταν, συνεπώς, σκόπιμο να διαμορφωθούν οι κατάλληλες συνθήκες για την ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων εθνικών αρχών, για την συμμόρφωση προς τα πρότυπα, καθώς και για την εκτίμηση των κινδύνων, με την υποστήριξη της κατάρτισης σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Δικαιώματα των καταναλωτών και έννομη προστασία

15. εκφράζει τη λύπη της διότι, ενώ τα καθήκοντα που απορρέουν από τον στόχο αυτόν είναι, στην πράξη, τα ίδια για όλες τις αρχές που έχουν την ευθύνη της προστασίας των καταναλωτών, συχνά ασκούνται ταυτόχρονα και με διαφορετικό τρόπο από τις διάφορες κατηγορίες οργανώσεων (οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, κρατικοί ή δημοτικοί οργανισμοί, γραφεία πληροφοριών ή υπηρεσίες παροχής στήριξης), τόσο στο ευρωπαϊκό όσο και στο εθνικό επίπεδο, με περιορισμένη αποτελεσματικότητα.

16. θεωρεί ότι τα προβλήματα αυτά έχουν άμεση σχέση με τον τρόπο διαχείρισης των καταγγελιών των καταναλωτών, δεδομένου ότι οι φάκελοι που υποβάλλονται στις οργανώσεις προστασίας των καταναλωτών έχουν, στην πλειοψηφία των περιπτώσεων, τη μορφή καταγγελιών. Καθώς η αποτελεσματικότητα στον τομέα αυτό δεν έχει βελτιωθεί, η δυσάρεσκεια των καταναλωτών εξακολουθεί να αυξάνεται.

17. τονίζει ότι μόνον το 8 % του κονδυλίου που έχει διατεθεί στο πρόγραμμα θα δαπανηθεί για την κατάρτιση νέων ρυθμίσεων.

18. είναι της γνώμης ότι πρέπει να τονιστεί η ανάγκη μελέτης των σημείων όπου η νομοθεσία παρουσιάζει αδυναμίες. Η μεταφορά των συμβάσεων που συνάπτουν οι καταναλωτές στις εθνικές νομοθεσίες περιόρισαν, περιέργως, σημαντικά την ευκολία διεκπεραίωσης, εκ μέρους των οργανώσεων προστασίας των καταναλωτών, των θεμελιωμένων κοινοποιήσεων που αφορούν καταγγελίες σχετικές με την ποιότητα, κι αυτό διότι οι εν λόγω οργανώσεις δεν διαθέτουν την σχετική αρμοδιότητα. Πράγματι, κύριο όργανο προφυγής είναι, στην περίπτωση αυτή, η αρμόδια δικαστική αρχή.

19. διαπιστώνει με ανησυχία ότι ενώ η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωνε ήδη στο πρόγραμμά της για τους καταναλωτές για την περίοδο 2007-2013 ότι σκόπευε να λάβει μέτρα με σκοπό την θέσπιση μηχανισμών συλλογικής έννομης προστασίας των καταναλωτών σε περίπτωση παραβίασης των κανόνων προστασίας τους, δεν έχει ακόμη κατατεθεί καμία σχετική νομοθετική πρόταση.

20. θα επιθυμούσε, σχετικά, να τονίσει ότι οι μηχανισμοί συλλογικής έννομης προστασίας που σήμερα υφίστανται, σε εθνική κλίμακα, σε 14 από τα κράτη μέλη της ΕΕ, επιτρέπουν την εύκολη αποζημίωση των θυμάτων στις περιπτώσεις συλλογικής ζημίας, όπως είναι η ακύρωση πτήσεων, τα ελαττωματικά προϊόντα και η παροχή ανεύθυνων συμβουλών για οικονομικά θέματα. Η επέκταση αυτού του αποτελεσματικού μέσου και στις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ, καθώς και η εφαρμογή του στις διασυνοριακές διαφορές είναι απαραίτητη. Εκτιμάται, σήμερα, ότι το ύψος της μη αποκατασταθείσας ζημίας που προκύπτει από την μη τήρηση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για τις συμπράξεις ανέρχεται σε ποσό μεγαλύτερο των 20 δισ. ευρώ. Αντιθέτως δεν μπορεί να γίνει δεκτή η καθιέρωση των κατ' επιλογήν συλλογικών αγωγών, με ρητή δήλωση για τη μη άσκηση ατομικής αγωγής («opt-out») κατά το πρότυπο της αμερικανικής μεθόδου «class action». Οι καταναλωτές πρέπει να επιλέγουν ενεργά υπέρ ή κατά της διεκδίκησης ατομικών αποζημιώσεων μέσω δικαστικής αγωγής («opt-in»).

21. τονίζει ότι οι προτάσεις της Επιτροπής δεν πρέπει να αποτελούν τίποτε περισσότερο από ένα νομικό πλαίσιο. Όπως και η οδηγία 98/27/EK, περί των αγωγών παραλείψεως στον τομέα της προστασίας των συμφερόντων των καταναλωτών, η νομοθεσία αυτή θα πρέπει να προβλέπει μόνον τους υποχρεωτικούς ελάχιστους κανόνες και να επιτρέπει κατά τα άλλα στα κράτη μέλη να αποφασίζουν σχετικά με τον λεπτομερή τρόπο εφαρμογής των μηχανισμών συλλογικής έννομης προστασίας, σύμφωνα με την εκάστοτε νομική παράδοση. Εάν η ΕΕ αξιώνει να έχει αρμοδιότητα για τη ρύθμιση περαιτέρω μηχανισμών συλλογικής έννομης προστασίας, τότε θα πρέπει οι μηχανισμοί αυτοί να συνάδουν πλήρως με την έννομη τάξη κάθε κράτους μέλους και με τα διάφορα εθνικά συστήματα προφυγής.

22. θεωρεί, εντούτοις, ότι έχει ουσιαστική σημασία να δημιουργηθεί μία ηλεκτρονική διεπαφή για την ρύθμιση των διαφορών. Φυσικά, ένα τέτοιο σύστημα θα μπορεί να προασίζει αποτελεσματικά τα συμφέροντα των καταναλωτών μόνον εάν είναι εύκολο στη χρήση και είναι διαθέσιμο σε όλες τις επίσημες γλώσσες των κρατών μελών. Ένα ηλεκτρονικό σύστημα έχει το πλεονέκτημα ότι τα εμπόδια που προκύπτουν εξαιτίας διαφορών στη νομοθεσία ή στον τρόπο εφαρμογής της στα επιμέρους κράτη μέλη δεν παρακωλύουν τη λειτουργία του.

23. υπογραμμίζει ότι είναι απολύτως αναγκαίο να διασφαλιστεί η προσβασιμότητα, σε διεθνή κλίμακα, των οργάνων εξώδικης επίλυσης διαφορών και να υπάρχουν διαθέσιμες ηλεκτρονικές λύσεις.

Θα πρέπει, ωστόσο, να εξεταστεί κατά πόσον είναι δυνατό, και εάν ναι με ποιους τρόπους, να ενισχυθεί η αποδοχή των αποφάσεων που εκδίδουν οι εν λόγω αρχές από τα ενδιαφερόμενα μέρη. Θα ήταν εξάλλου σκόπιμο να δικαιούται ο καταναλωτής να προσφεύγει στην αρχή που του αναγνωρίζει τα περισσότερα δικαιώματα από όλες τις αρμόδιες αρχές στις διάφορες χώρες·

24. φρονεί ότι είναι απαραίτητο να τεθούν στη διάθεση των μη κυβερνητικών οργανώσεων προστασίας των καταναλωτών ειδικά μέσα υποστήριξης των δραστηριοτήτων τους εκπροσώπησης των καταναλωτών ενώπιον δικαστηρίου και παροχής νομικών συμβουλών. Εάν εξασφαλιστεί στις οργανώσεις αυτές της κοινωνίας των πολιτών να ενταχθούν σε αντίστοιχες οργανώσεις στο ευρωπαϊκό επίπεδο που είναι δικαιούχοι ευρωπαϊκών επιχορηγήσεων, τότε οι οργανώσεις αυτές προστασίας των καταναλωτών θα μπορούσαν να διευρύνουν σημαντικά τη βάση τους, καθώς επίσης και να αυξήσουν την ασφάλεια των καταναλωτών που προσφεύγουν σε αυτές. Οι επιχειρήσεις θα συμμορφώνονταν περισσότερο προς τις αποφάσεις που τις αφορούν εάν είχαν τη δυνατότητα αποτελεσματικής εκπροσώπησης ενώπιον δικαστηρίου σε πρώιμο στάδιο της σχετικής διαδικασίας, πράγμα που θα τους επέτρεπε ακόμη και να προλάβουν την κίνηση ενδεχόμενης δικαστικής διαδικασίας·

Επιβολή της εφαρμογής

25. τονίζει ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό ο κανονισμός για την προστασία των καταναλωτών να διέπει και τα κοινά σχέδια, τα κοινά μέτρα εφαρμογής και την ανταλλαγή των υπαλλήλων. Αξίζει εδώ να σημειωθεί ότι οι συντονισμένες δράσεις στις οποίες συμμετέχουν διάφορα κράτη μέλη (και οι οποίες συγχρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα και από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη), όπως π.χ. οι δράσεις ελέγχου, αποτελούν ένα αποτελεσματικό μέσο·

26. κατόπιν τούτου, θεωρεί σημαντικό να διευκρινιστεί ότι η συνεργασία δεν επαρκεί για την αποτελεσματική διεκπεραίωση των διασυνοριακών καταγγελιών. Οι πρωτοβουλίες που θεσπίστηκαν στον συγκεκριμένο τομέα, και ειδικότερα η σύσταση ενιαίας βάσης δεδομένων στο επίπεδο της ΕΕ, είναι ιδιαίτερα σημαντικές. Ωστόσο, όπως συμβαίνει και στην περίπτωση των άλλων μεγάλων ευρωπαϊκών συστημάτων (RAPEX), είναι σκόπιμο να αναπτυχθεί η πρακτική εφαρμογή τους προκειμένου, ακριβώς, να καταστεί δυνατή η προώθηση της περαιτέρω χρήσης τους στο πλαίσιο της εκάστοτε συνεργασίας των διαφόρων αρχών·

27. αναγνωρίζει ότι το δίκτυο των ευρωπαϊκών κέντρων καταναλωτών που χρηματοδοτεί η Επιτροπή από κοινού με τα κράτη μέλη αποτελεί ένα μέσο απαραίτητο και ιδιαίτερα χρήσιμο. Πρόκειται για ένα ευρωπαϊκό δίκτυο που παρέχει πληροφορίες και στήριξη όσον αφορά τα δικαιώματα των καταναλωτών και στο οποίο μπορούν οι καταναλωτές να αποταθούν σε περίπτωση προσφυγής κατά διαχειριστή αγοράς εγκατεστημένου σε άλλο κράτος μέλος, λόγω προβλημάτων που προέκυψαν στο πλαίσιο διασυνοριακής αγοράς·

28. διαπιστώνει με λύπη ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, τα ευρωπαϊκά κέντρα καταναλωτών εξακολουθούν κατ' ουσία να μην συνδέονται με τις διαρθρώσεις που είναι αρμόδιες για την διεκπεραίωση των καταγγελιών και διαφορών επειδή δεν διαθέτουν αρμοδιότητα στον τομέα των ειδικών αποζημιώσεων. Εφόσον τα νομοθετικά μέσα που θα επέτρεπαν στις αρμόδιες αρχές να λαμβάνουν αποτελεσματικά μέτρα απουσιάζουν, πράγμα, άλλωστε, που στο μέλλον δεν θα είναι καν συμβατό με τις κανονιστικές αρχές της Ένωσης, θα πρέπει να αναμένεται μία ολοένα αυξανόμενη αίσθηση δυσαρέσκειας·

III. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

29. υπογραμμίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές θα πρέπει να διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στον τομέα της προστασίας των καταναλωτών, δεδομένου ότι είναι αυτές που βρίσκονται πιο κοντά στους καταναλωτές. Καθώς οι δυνατότητες που παρέχει ο τρέχων προϋπολογισμός είναι περιορισμένες, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην υποστήριξη της περιφερειακής συνεργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να διαδραματίζει ενεργότερο ρόλο, ώστε να συμβάλει στην δημιουργία ενός δικτύου που θα επιτρέπει στις τοπικές οργανώσεις να ανταλλάσσουν ευκολότερα τις εμπειρίες τους·

30. δίνει έμφαση στην ανάγκη προάσπισης των συμφερόντων των καταναλωτών ταυτόχρονα στο τοπικό και στο εθνικό επίπεδο. Για να διασφαλιστεί η καλύτερη δυνατή σχέση κόστους-ωφέλειας, είναι σκόπιμο να διοργανωθούν, σε τοπικό επίπεδο, προγράμματα κατάρτισης με αντικείμενο την προστασία των καταναλωτών. Είναι, εντούτοις, σκόπιμο η διεκπεραίωση των καταγγελιών των καταναλωτών να βασίζεται σε μία προσέγγιση ανά στάδια. Σε μία περίοδο οικονομικής κρίσης, η δραστηριοποίηση των καταναλωτών αποκτά ολοένα μεγαλύτερη σημασία·

31. κρίνει απαραίτητη την ενσωμάτωση των περιφερειακών οργάνων στο δίκτυο των ευρωπαϊκών οργάνων, ώστε να μπορούν έτσι να δικαιούνται ευρωπαϊκή ενίσχυση. Με τον τρόπο αυτό θα διασφαλιστεί η δυνατότητα κοινοποίησης των προβλημάτων των καταναλωτών στην γεωγραφικά πλησιέστερη σε αυτούς αρχή. Η διοργάνωση δραστηριοτήτων μέσω των τοπικών οργάνων θα ήταν πολύ πιο αποτελεσματική·

32. είναι της γνώμης ότι η ενίσχυση των αρμοδιοτήτων των περιφερειών στον τομέα της προστασίας των καταναλωτών θα μπορούσε, μεταξύ άλλων, να διασφαλιστεί μέσω της υποστήριξης των περιφερειακών πανεπιστημιακών κέντρων που διεξάγουν έρευνα στο συγκεκριμένο αντικείμενο. Τα κέντρα αυτά θα είχαν, έτσι, τη δυνατότητα να παρέχουν την βάση γνώσεων που οι τοπικές αρχές χρειάζονται για την αποτελεσματική θέση σε εφαρμογή των περιφερειακών πολιτικών στον συγκεκριμένο τομέα·

IV. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1

Άρθρο 5 (1) α)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
είναι μη κυβερνητικές, μη κερδοσκοπικές [οργανώσεις], δεν εξαρτώνται από βιομηχανικά, εμπορικά και επιχειρηματικά ή άλλα συγκρουόμενα συμφέροντα και έχουν ως πρωταρχικούς στόχους και κύριες δραστηριότητες την προώθηση και την προστασία της υγείας, της ασφάλειας και των οικονομικών και νομικών συμφερόντων των καταναλωτών στην Ένωση·	είναι μη κυβερνητικές, μη κερδοσκοπικές [οργανώσεις], δεν εξαρτώνται από βιομηχανικά, εμπορικά και επιχειρηματικά ή άλλα συγκρουόμενα συμφέροντα και έχουν ως πρωταρχικούς στόχους και κύριες δραστηριότητες την προώθηση και την προστασία της υγείας, της ασφάλειας και των οικονομικών, <u>κοινωνικών</u> και νομικών συμφερόντων των καταναλωτών στην Ένωση·

Τροπολογία 2

Άρθρο 5 (2) α)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
είναι μη κυβερνητικές, μη κερδοσκοπικές [οργανώσεις], δεν εξαρτώνται από επιχειρηματικά ή άλλα συγκρουόμενα συμφέροντα και έχουν ως πρωταρχικούς στόχους και κύριες δραστηριότητες την προώθηση και την προστασία της υγείας, της ασφάλειας και των οικονομικών και νομικών συμφερόντων των καταναλωτών·	είναι μη κυβερνητικές, μη κερδοσκοπικές [οργανώσεις], δεν εξαρτώνται από επιχειρηματικά ή άλλα συγκρουόμενα συμφέροντα και έχουν ως πρωταρχικούς στόχους και κύριες δραστηριότητες την προώθηση και την προστασία της υγείας, της ασφάλειας και των οικονομικών, <u>κοινωνικών</u> και νομικών συμφερόντων των καταναλωτών·

Τροπολογία 3

Άρθρο 5 (2) β)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
υλοποιούν όλες τις ακόλουθες δραστηριότητες: εξασφαλίζουν έναν επίσημο μηχανισμό προκειμένου οι εκπρόσωποι των καταναλωτών από την Ένωση και τις τρίτες χώρες να τροφοδοτούν τις πολιτικές συζητήσεις και τη χάραξη πολιτικών· οργανώνουν συναντήσεις με υψηλόβαθμα στελέχη και ρυθμιστικές αρχές με σκοπό την προώθηση και την προάσπιση των συμφερόντων των καταναλωτών σε συνεργασία με τις δημόσιες αρχές· εντοπίζουν τα κοινά ζητήματα και τις κοινές προκλήσεις των καταναλωτών, προωθούν τις απόψεις των καταναλωτών στο πλαίσιο διμερών σχέσεων ανάμεσα στην Ένωση και σε τρίτες χώρες· συμβάλλουν στην ανταλλαγή και στη διάδοση εμπειρογνωμοσύνης και γνώσεων σχετικά με θέματα που αφορούν τους καταναλωτές στην Ένωση και σε τρίτες χώρες· και παράγουν συστάσεις πολιτικής.	υλοποιούν όλες τις ακόλουθες δραστηριότητες: εξασφαλίζουν έναν επίσημο μηχανισμό προκειμένου οι εκπρόσωποι των καταναλωτών από την Ένωση και τις τρίτες χώρες να τροφοδοτούν τις πολιτικές συζητήσεις και τη χάραξη πολιτικών· οργανώνουν συναντήσεις με υψηλόβαθμα στελέχη και ρυθμιστικές αρχές με σκοπό την προώθηση και την προάσπιση των συμφερόντων των καταναλωτών σε συνεργασία με τις δημόσιες αρχές <u>και τις περιφερειακές και τοπικές αρχές</u> · εντοπίζουν τα κοινά ζητήματα και τις κοινές προκλήσεις των καταναλωτών, προωθούν τις απόψεις των καταναλωτών στο πλαίσιο διμερών σχέσεων ανάμεσα στην Ένωση και σε τρίτες χώρες· συμβάλλουν στην ανταλλαγή και στη διάδοση εμπειρογνωμοσύνης και γνώσεων σχετικά με θέματα που αφορούν τους καταναλωτές στην Ένωση και σε τρίτες χώρες· και παράγουν συστάσεις πολιτικής.

Αιτιολογία

Είναι σκόπιμο να διευρυνθεί το πεδίο δραστηριότητας των δικαιούχων που είναι επιλέξιμοι για επιδοτήσεις και στις δραστηριότητες των τοπικών και περιφερειακών αρχών, ώστε να μπορούν να διοργανώνουν συναντήσεις και με υπαλλήλους που ασχολούνται με την προάσπιση των δικαιωμάτων των καταναλωτών.

Τροπολογία 4

Άρθρο 5 (7)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
επιδοτήσεις για δράσεις μπορούν να χορηγούνται σε δημόσιο ή μη κερδοσκοπικό φορέα που επιλέγεται μέσω διαφανούς διαδικασίας και ορίζεται από ένα κράτος μέλος ή μια τρίτη χώρα που αναφέρεται στο άρθρο 7 του παρόντος κανονισμού. Ο οριζόμενος φορέας θα ανήκει σε ένα ενωσιακό δίκτυο το οποίο παρέχει στους καταναλωτές πληροφορίες και βοήθεια προκειμένου να ασκούν τα δικαιώματά τους και να αποκτούν πρόσβαση στην κατάλληλη μορφή επίλυσης διαφορών (στο δίκτυο Ευρωπαϊκών Κέντρων Καταναλωτών).	επιδοτήσεις για δράσεις μπορούν να χορηγούνται σε δημόσιο, <u>περιφερειακό ή τοπικό οργανισμό</u> ή μη κερδοσκοπικό φορέα που επιλέγεται μέσω διαφανούς διαδικασίας και ορίζεται από ένα κράτος μέλος ή μια τρίτη χώρα που αναφέρεται στο άρθρο 7 του παρόντος κανονισμού. Ο οριζόμενος φορέας θα ανήκει σε ένα ενωσιακό δίκτυο το οποίο παρέχει στους καταναλωτές πληροφορίες και βοήθεια προκειμένου να ασκούν τα δικαιώματά τους και να αποκτούν πρόσβαση στην κατάλληλη μορφή επίλυσης διαφορών (στο δίκτυο Ευρωπαϊκών Κέντρων Καταναλωτών).

Αιτιολογία

Οι περιφερειακές και τοπικές αρχές θα πρέπει να συμπεριληφθούν και αυτές στους δικαιούχους που είναι επιλέξιμοι για επιχορηγήσεις.

Βρυξέλλες, 4 Μαΐου 2012

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO
